

Statutární město Ostrava
magistrát – náměstkyne primátora
Ing. Simona Piperková

ZPRACOV.	DOŠLO	Č. DOPOR.
	23 -05- 2012	
UKL. ZNAK	PŘÍLOHY	POČET LISTŮ
SK. ZN. / LH.	Č. J. <i>SMO/164639/12</i>	

STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA magistrát - kancelář primátora	C. dop.
O	Zprac.
D	18. 05. 2012
Č. j.:	<i>SMO/164639/12</i>
Prílohy :	<i>1</i>
	Okl.zn. <i>510</i>

*bij.
Piperková*

Magistrát města Ostravy

ing. Petr Kajnar, primátor

Prokešovo náměstí 8

729 30 Ostrava

Statutární město Ostrava
magistrát – odbor kultury a zdravotnictví

ZPRACOV.	DOŠLO	Č. DOPOR.
	25 -05- 2012	
UKL. ZNAK	PŘÍLOHY	POČET LISTŮ
SK. ZN. / LH.	Č. J.	

Vážený pane primátore,

v příloze si Vám jménem občanského sdružení Kunsthalle Ostrava, o.s. dovoluji zaslat žádost o zřízení Městské galerie v Ostravě.

S pozdravem

Martin Mikolášek

za občanské sdružení Kunsthalle Ostrava, o.s.

adresa: Francouzská 6017/61, Ostrava Poruba, 708 00

Žádost o zřízení Městské galerie v Ostravě

připravilo občanské sdružení Kunsthalle Ostrava, o.s.

Globální cíle žádosti o vznik Městské galerie v Ostravě (dále jen MG Ostrava):

- realizovat jeden z bodů Strategického plánu rozvoje města Ostravy do roku 2015
- realizovat jednu část z Koncepce rozvoje kultury statutárního města Ostravy do roku 2020
- vytvořením funkčního modelu „kunsthalle – galerie současného umění“ etablovat Ostravu jako významné a respektované evropské kulturní centrum
- prezentovat současné vizuální umění – především autory a skupiny české a středoevropské působící na výtvarné scéně od konce 80. let minulého století
- umožnit obyvatelům Ostravska a jeho návštěvníkům živou interakci s nejaktuálnějšími tendencemi současného umění
- podpořit tak pochopení a recepci současných podob výtvarného umění
- vytvořit prostor pro prezentaci umění v užším i širším regionálním pojetí a vzájemnou uměleckou konfrontaci a kooperaci těchto regionů (ČR, Polsko, Slovensko, Maďarsko, Rakousko atp.)
- uspokojit potřebu pravidelné prezentace současných severomoravských umělců – podpořit tím jejich kvalitativní růst a usnadnit jejich přijetí v republikovém i mezinárodním kontextu
- podpořit perspektivní mladé umělce z uměleckých fakult – především ostravské – přispět ke zvýšení kvality vysokého uměleckého školství
- zvýšit atraktivitu Ostravy pro galerijní turistiku - podílet se na rozšíření kulturní nabídky v regionu, po níž volají místní významné instituce, mezi nimi i GVU Ostrava

Zdůvodnění žádosti o vznik Městské galerie v Ostravě

MG Ostrava je primárně organizací galerijního typu bez vlastních uměleckých sbírek. Svým posláním se tedy zásadně liší od muzeí umění – např. i od GVU v Ostravě. Pokud vznikne, tak svou činností výraznou měrou přispěje nejen k recepci místní výtvarné kultury v rámci daného regionu, ale především podpoří přijetí a ocenění této kultury i v kontextu národním a mezinárodním.

Absence městské galerie jako významné součásti kulturní nabídky v Ostravě je dlouhodobě pociťována výtvarnými i jinými umělci, návštěvníky rozličných kulturních zařízení, studenty vysokých i středních škol a dalšími obyvateli a návštěvníky města jako zásadní a alarmující.

Ve srovnání s jinými oblastmi kultury, v nichž je potřeba jejich institucionálního zajištění saturována přinejmenším dostatečně (divadla, filharmonie a muzea zřizovaná městem) jeví se právě tento druh zajištění v oblasti výtvarného umění jako neodpovídající významu, který má tato oblast umělecké tvorby v kontextu regionálním a hlavně mezinárodním.

Ve většině evropských měst-kulturních center, k nimž Ostrava patřila a stále patří, rozvíjejí městské galerie svou činnost již dlouhou řadu let. Reprezentace těchto měst se úspěchy svých městských galerií chlubí a hlásí se k nim. Právě díky podpoře ze strany municipality se může výtvarné umění rozvíjet ve vysoké kvalitě svých výstavních a jiných příbuzných aktivit.

Fenoménem městské galerie se zabývají i jiná města v České republice. V některých z nich má městská galerie dlouholetnou tradici (Brno), jinde jsou galerie tohoto typu postupně zakládány. Příkladem z poslední doby jsou například Pardubice, z blízkého zahraničí pak připravovaná městská galerie ve slovenské Žilině či zamýšlená kunsthalle v Bratislavě. Tam, kde již galerie tohoto typu fungují tj. v městech napříč Evropou patří městské galerie jednoznačně k chloubám města a k vlajkovým lodím místní kultury.

Vzhledem k výše uvedenému je proto možno zcela po právu konstatovat, že:

- 1) městská galerie zvyšuje prestiž města**
- 2) má své nezastupitelné místo v prezentaci umění (svým obsahem činnosti je diametrálně odlišná muzeum umění, mezi něž např. patří ostravská Galerie výtvarného umění, nebo od čistě komerčních galerií**
- 3) je nezastupitelným fenoménem v kulturním životě města a širšího regionu**
- 4) zásadním způsobem se podílí na kulturním vzdělávání napříč jednotlivými věkovými a zájmovými skupinami obyvatel města a jeho návštěvníků - vychovává uměním a k umění**
- 5) je zprostředkovatelem kontaktů diváků s aktuálními výtvarnými tendencemi a zprostředkováně tak přispívá k hlubší a poučenější reflexi současných podob umělecké tvorby**

Přehled předpokládaných hlavních činností Městské galerie v Ostravě

- výstavní, studijní, odborná a vědecká činnost zaměřená na české a evropské umění a uměleckých osobností a škol včetně významné regionální tvorby
- výstavy výtvarných děl, originálů a rozmnoženin děl a prezentace výtvarných projektů
- organizační a technické zajištění výstava a výtvarných akcí
- přednášky a besedy o umění a šíření z oblasti kultury, vědy atd.
- plnění funkce společenského a komunitního centra
- vydávání a veřejné šíření neperiodických publikací
- vydávání a veřejné šíření periodického tisku
- poskytování informačních služeb souvisejících s účelem MG
- pořizování, vytěžování a zužitkování databází
- živé provozování díla

Městská galerie – prostorové podmínky

Městská galerie musí vytvořit jasně čitelnou a výraznou část kulturního prostoru, do nějž bude umístěna. V současné době se naskytá možnost využití budovy bývalé kompresorovny v prostoru dolu Hlubina (viz dále). Prostorově musí být uspořádána tak, aby se mohla stát prostředím pro vizuální umění v jeho nejrůznějších podobách - od menších expozic komorního typu až po větší či velké expozice. MG by měla spolu s dalšími zařízeními v dané lokalitě fungovat zároveň jako jakési „kulturní, umělecké“ komunitní centrum – místo setkávání se širokou nabídkou dalších, nejen výstavních aktivit a služeb.

Její prostory budou fungovat jako zázemí pro další neinstitucionální aktivity v tomto prostoru. Zároveň se předpokládá, že MG ve svých prostorech a ve svém programu bude participovat na akcích, festivalech a jiných kulturních akcích, které se budou v Dolní oblasti, na Hlubině nebo v centru města odehrávat (viz možná spolupráce MG s občanským sdružením Hlásím se k továrně jako hlavním garantem programové náplně prostoru „Hlubina“). Budova MG by měla být funkčně variabilní a maximálně flexibilní ve vztahu k formám a podobám současného vizuálního umění v jeho důrazu na mezioborové prostupování. Nová městská galerie musí poskytnout prostory pro různé výtvarné aktuální aktivity - od výstav komorního charakteru v malém sále (menší prostory v přízemí kompresorovny) až po velké monografické výstavy v největším výstavním prostoru galerie (kompresorovna 1. Patro) prostorově odpovídajícímu ostravskému domu umění.

Součástí takové budovy je vstup s pultem, kde se kupují lístky, prodávají publikace a kde je šatna. Ze vstupního prostoru se dá vejít do baru (klubu).

Rozpis podrobně:

1x velký prostor pro výstavy většího rozsahu a významu (větší počet exponátů, prostorové artefakty, větší objekty) nebo variantně dělený prostor pro konkrétní typ výstavy.

- Předpoklad práce jak se závěsnými artefakty tak i prostorovými objekty středních a větších rozměrů
- předpoklad vysoký strop
- dostatečný odstup stěn
- možnost tento prostor členit paneláží na menší úseky ve vztahu ke specifickému charakteru každé z výstav
- možnost funkčního a komunikačního propojení s dalšími výstavními sály galerie
- vhodné a variabilně nastavitelné osvětlení
- strukturovaná kabeláž
- v daném prostoru výstavy pro cca 2 tisíce návštěvníků v průběhu výstavy (z toho vernisáž cca 200-400 osob)
- v daném prostoru možno pořádat zásadní výstavy současného umění s důrazem na středoevropský kulturní prostor (s předpokladem zapojení dalších výstavních prostor), monografické výstavy významných osobností nebo výt. skupin působících ve výtvarném umění od konce 80. Let minulého století do současnosti, kurátorské tematické (zaměřené na konkrétní fenomén či aspekt současnosti) nebo průřezové výstavy zaměřené na konkrétní zemi, region či školu

2-3 menší výstavní prostory

- monografické výstavy mladých začínajících autorů s důrazem na region užším i širším vymezení
- experimentální výstavy kombinující práci se světlem, zvukem, projekcí
- „laboratoře“ nejmladšího umění – Hyde park současných přístupů
 - » Prostorově a funkčně flexibilní
 - » Možnost intervence do stěn, podlah, stropu, variabilita uspořádání
- výstavy se speciálními podmínkami
 - » video, op-art, zvuk, net-artové prezentace
 - » Site specific art
- prostory bez přirozeného denního světla, případně možnost zatemnění
 - » pro výstavy grafiky, kresby
- umělé světlo - možnost regulace a uzpůsobení pro každou z výstav
- V daných prostorech jednotlivé výstavy pro cca 600-800 návštěvníků (z toho vernisáž nebo doprovodná akce 100-200 osob)

Městská galerie – kompresorovna

Otzáka umístění MG Ostrava se zdá být v současné době velmi dobře řešitelná formou pronájmu budovy bývalé kompresorovny v dolu Hlubina.

Výhody tohoto řešení:

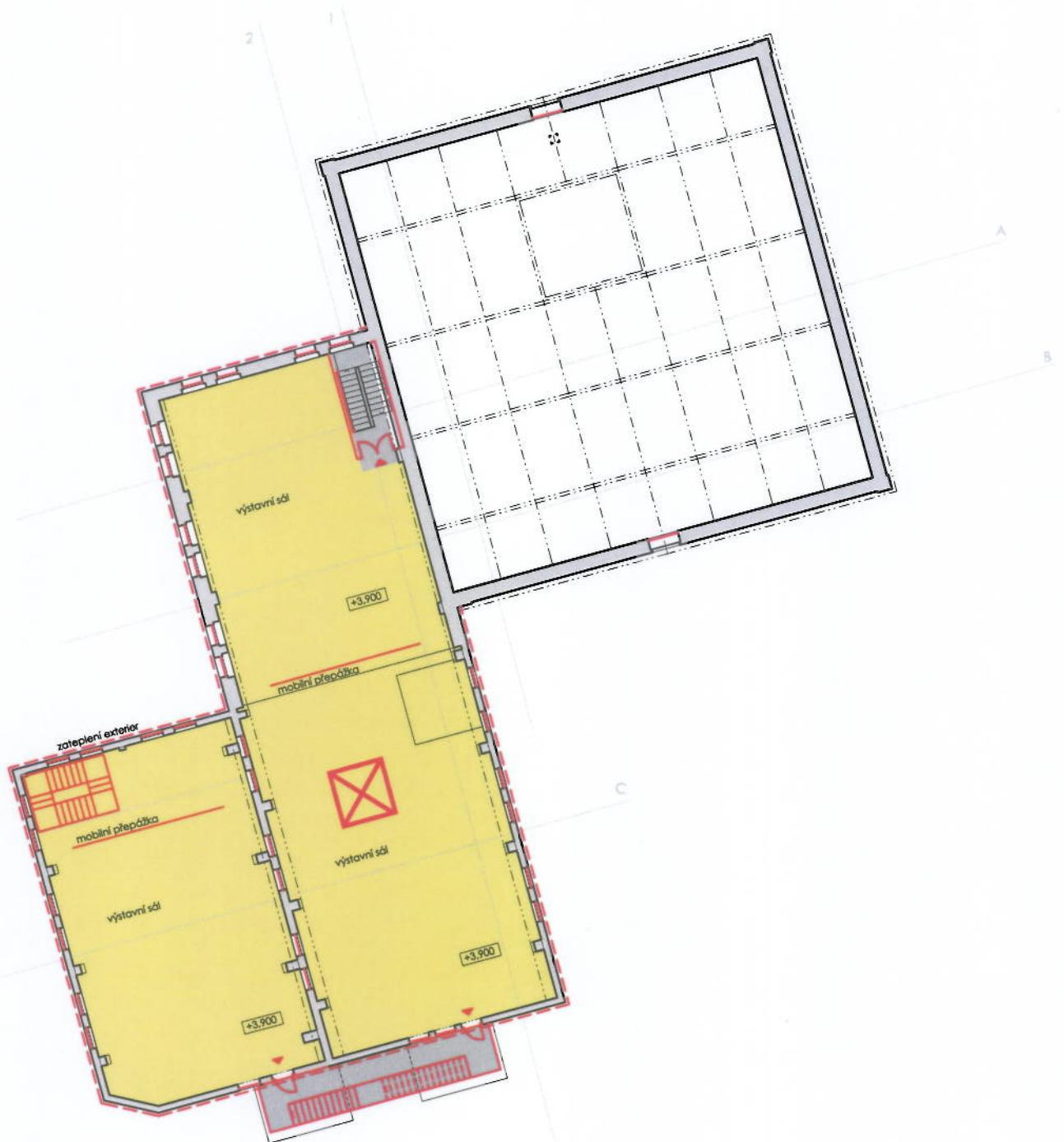
1. Minimální investiční náročnost pro městský rozpočet. Přepokládá se, že rekonstrukce vybrané budovy bude provedena v rámci schválené evropské dotace. Během přípravy žádosti o dotaci byla již zpracována projektová dokumentace rekonstrukce této budovy, v níž se počítá se vznikem galerie. Kunsthalle Ostrava, o.s. bylo vyzváno předkladateli žádosti o evropskou dotaci a vedením města Ostrava ke spolupráci a následně i k podílu na přípravě této projektové dokumentace. Této přípravy se z řad o.s. zúčastnili ing. Arch Milena Vitoulová a ing. arch Radim Václavík. Díky jejich spolupráci a konzultacím s realizačním týmem připravujícím plány pro rekonstrukci budov bude dle názoru Kunsthalle Ostrava, o.s. navržená rekonstrukce kompresorovny splňovat výše uvedené prostorové podmínky pro vznik MG v Ostrava.
2. Hlavním nákladem pro město Ostrava respektive pro zřizovatele MG budou pouze náklady na pronájem, provoz a fungování MG
3. Další nesporoucí výhodou daného řešení je funkční napojení takto situované MG na nově vznikající kulturní centrum v Dolní oblasti Vítkovic v prostoru dolu Hlubina s vysokým návštěvnickým potenciálem.

Nevýhody:

1. Provozovatel galerie bude platit garantu provozu na Hlubině nájem v předpokládané výši cca 1,2 mil Kč.
2. Vznikem a provozováním MG v daném prostoru se předpokládá fungování MG v budově kompresorovny minimálně po dobu pětileté udržitelnosti projektu „Hlubina“.

KOMPRESOROVNA

2

kompresorovna

+3,000 - +6,000

Rozpočet galerie

Kunsthalle Ostrava jako předkladatel žádosti se domnívá, že konstrukce rozpočtu musí být prioritně záležitostí zřizovatele resp. provozovatele MG. Pro větší přehlednost a názornost ale připravilo „modelový“ rozpočet MG Ostrava:

/ rozloha cca 700m², 6 velkých a 12 menších výstav / 5 zaměstnanců / 2x odb. pracovníci, 1 kancelářská síla, 1 technický pracovník, 1 uklizečka / brigádníci / kustodi, pomocné práce / externí pracovníci

Položky	1 výstavní běh /1+2 výstavy/	Celý rok /6+12 výstav/
Propagace výstavy		
Tisk plakátů	10000	60000
Výlep plakátů	15000	90000
Tisk pozvánek	9000	54000
Tisk katalogů včetně přípravy	150000	900000
Transport exponátů	30000	180000
Ubytování (6osob x 5 nocí)	30000	180000
Instalační materiál	30000	180000
Kancelářský a drobný materiál	5000	30000
Instalační a deinstalační práce	40000	240000
Reprezentace včetně pohoštění na vernisáži	20000	120000
Zajištění a obsluha audiovizuální techniky	5000	30000
Pojištění exponátů a budovy		100000
Ostraha, bezpečnostní systém		100000
Mzdy – kustodky (4)	100000	600000
Mzdy – technický pracovník	60000	360000
Mzdy – 2 odb. pracovníci	180000	1080000
Mzda – sekretářka, účetní	60000	360000
Honoráře umělcům	15000	90000
kulturní program na vernisážích	5000	30000
Jazykové korektury, překlady	5000	30000
Externí kurátoři	30000	180000
Cestovné pro odb. pracovníky	10000	60000
Opravy a udržování techniky a vybavení	10000	60000
Úklid	38000	228000
Dopravné aktivity		
honoráře	60000	360000
Doprava	20000	120000
propagace	20000	120000
ubytování	8000	48000
	965.000	5.810.000

V rozpočtu nejsou zahrnuty prostředky na nájem budovy a náklady na energie.

Pro vyšší míru relevance takto konstruovaného rozpočtu a pro srovnání uvádíme příklady rozpočtů některých galerijních institucí v ČR (čísla za rok 2008, 2009 nebo 2010):

Dům umění města Brna (obdobné zaměření, odpovídá evropskému modelu kunsthalle)

Příspěvková organizace zřizovaná městem

2008 příspěvek zřizovatele na provoz	15 542 000,- Kč
2010 příspěvek zřizovatele na provoz	14 000 000,- Kč

Plzeň – Městská galerie (obdobné zaměření, menší prostorové podmínky)

o.p.s. založená městem Plzeň

2009	3 380 000,- Kč
2010	2 900 000,- Kč

GVU Roudnice (obdobná velikost)

Příspěvková organizace zřízená krajem

2009	5 725 000,- Kč
2010	6 700 000,- Kč

GVU Ostrava (působí v regionu)

Příspěvková organizace zřízená krajem

2008	23 303 000,- Kč
2010	25 000 000,- Kč

Právní forma Městské galerie v Ostravě

Dle názoru občanské sdružení Kunsthalle Ostrava, o.s. je nevhodnější a nejosvědčenější právní formou příspěvková organizace zřizovaná městem, která umožňuje nejlépe plnit galerie jako samostatného reprezentanta města, zabezpečuje kontrolu nad nakládáním s finančními prostředky i plněním úkolů galerie a současně poskytuje dostatečnou flexibilitu na situaci v této umělecké scéně. Osvědčená minimální právní a ekonomická jistota (všechny galerie zřizované kraji jsou zřízeny jako příspěvkové organizace) predikuje, že taková instituce může při správném manažerském přístupu kontinuálně připravovat kvalitní výstavní program (viz příklad GVU Ostrava). Toto právní uspořádání umožňuje, aby galerie mohla svou činnost rozvíjet koncepčně a dlouhodobě. Kvalitní výstavní program je totiž třeba koncipovat v delším časovém horizontu (s minimálně ročním, u náročnějších projektů i několikaletým předstihem) s tím, že případné převzaté závazky a dohody musí být plněny i bez ohledu na to, zda galerie získá nebo nezíská prostředky z jiných zdrojů (granty, dary atp.) – v tomto směru se jiné právní formy jeví jako rizikové. Výstavní akce „štíte“ rychle z roku na rok jsou jistě možné, mají však velmi nízký potenciál, aby se staly natolik atraktivní v rámci širšího vymezení regionu, aby stimulovaly růst zájmu o galerijní turistiku do Ostravy.

Jak o méně vhodnou vidí občanské sdružení zřízení městské galerie jako obecně prospěšnou společnost (vyskytuje se – Plzeň, Ústí nad Labem) právě pro její nižší schopnost a možnost dlouhodobější koncepční práce. Tato forma je vhodná spíše pro umělecké projekty s kratší časovou perspektivou (taneční, pohybové, divadelní atp. aktivity).

Jak nerealizovatelnou a nemyslitelnou možnost vidí občanské sdružení možnost, aby městská galerie byla zřízena a vedena tímto nebo jiným občanským sdružením. Zájmové a dobrovolné uskupení lidí kolem takového sdružení je schopno fungovat maximálně jako poradní, nikoli však jako výkonný orgán MG Ostrava. Náplň činnosti této instituce vyžaduje plnohodnotné, dlouhodobé a systematické vedení a spravování, což „dobrovolnickým“ a v dostatečné kvalitě není možné.

Bez ohledu na to, jakou právní formu galerie získá – se o.s. domnívá, že musí jít o vícezdrojové financování, kde vedle příspěvku zřizovatele musí figurovat příjmy ze získaných grantů a darů – podobným způsobem pracují i kunsthalle v Rakousku a v SRN.

Žádost o zřízení Městské galerie Ostrava

za výkonný výbor Kunsthalle Ostrava, o.s.

Martin Mikolášek, jednatel o.s. Kunsthalle, kurátor Galerie Dole ve Fiducii

Jiří Martuška, výtvarník a kurátor

Ilona Rozehnalová, ředitelka klubu Fiducia

Milena Vitoulová, regionální předsedkyně české komory architektů

Zbyněk Janáček, děkan Fakulty umění Ostravské univerzity

Martin Klimeš, jednatel občanského sdružení Bludný kámen Opava

Martin Strakoš, historik architektury

Jiří Surůvka, výtvarník

Radim Václavík, architekt

Milan Weber, kurátor galerie Sokolská 26